Mazeret Olmadan İftar Edenin (Orucu Bozanın) Cezası

Buradaki cezadan kasıt hiçbir şer'i özrü olmadan Ramazanda bilerek orucunu bozan kimselere uygulanan dünyevi cezalardır.

Cezası ise; orucun hükmü hakkındaki inancına göre değişiklik gösterir. Bir kimse Ramazan orucunu mazeret olmaksızın tutmaz ancak vacibiyetini inkâr etmezse, böyle bir kimseye tazir amaçlı kırbaçlanır, hapsedilir, Ramazanda gündüz yemekten engellenir veya imamın ona ve onun gibilerine caydırıcı olabileceğini öngördüğü bir cezayla cezalandırılır. Her kim de, orucu tutmamayı helal görmekle beraber orucu tutmazsa, o kişi öldürülür.

Şeyhul İslam İbn-i Teymiye şöyle der: "Bir kimse helal gördüğünden ötürü Ramazanda oruç tutmazsa ve oruç tutmamanın haram olduğunu da biliyorsa bu kimsenin öldürülmesi vaciptir. Eğer bu kimse fasık ise (yani oruç tutmamayı helal gören değil, bilakis şehvetine yenik düşen biri) Ramazanda orucunu bozduğundan ötürü imamın öngördüğü cezaya göre cezalandırılır." [Mecmu'ul Fetava]

Orucun Müstehapları

Orucun müstehapları çoktur. Bunların en önemlileri:

1-Sahur: Sahurun fecrin doğuşundan az öncesine kadar geciktirilmesi müstehaptır.

2-Dua: Oruç ve iftar esnasında dua etmek müstehaptır.

3-İftar İçin Acele Edilmesi: Güneşin batmasının hemen ardından iftar etmek için acele edilmesi.

4-Tek Sayılı Yaş Hurma ile İftar Etmek: Eğer bu mümkün değilse kuru hurma ile iftar etmek. Eğer bu da mümkün değilse su ile iftar etmek.

5-Oruçluları İftar Ettirmek.

6-Çokça nafile sünnetleri (gece namazı, teravih, teheccüd, kuran okumak, sadaka vermek, mescidde itikâf vb.) yapmak.

7-Mescidde cemaatle namaz kılmaya özen göstermek.

Ve bunların dışındaki diğer birçok ibadeti yapmak.

Orucun Mekruhları

1-Mübah olan şeylerde israf yapmak. Aşırı derecede ağzın suyla çalkalanması ve burnun suyla yıkanması ve ihtiyaç olmadan yemeğin tadılması gibi.

2-İftarın geciktirilmesi ve sahurda acele edilmesi gibi orucun müstehaplarını terketmek.

3-Gecelerin boş şeylerle geçirilmesi ve Allah'ın zikri ve zaruri olmaksızın çokça konuşmak.

4-Haramlara bakmak, kötü söz söylemek, yalan söylemek, kin gütmek, haset etmek gibi kötü ahlaki tavırları ve orucun diğer mekruhlarını yapmak.

Orucun Mübahları

1-Cenabet olanın, hayız olanın ve nifas olan kimsenin fecrin doğuşundan sonrasına kadar yıkanmayı geciktirmesi.

2-Tükürük, yoldaki toz ve buna benzer şeylerden kaçınılması mümkün olmayan şeylerin yutulması.

3-Çocuk yedirmek, yemek almak veya pişirmek gibi ihtiyaçlar için yemeğin tadına bakılması.

4-Yemek ve güzel koku gibi kokuların koklanması.

5-Oruçlunun başına ve bedenine suyun dökülmesi. Ve aynı şekilde suya girmek ve suya dalmak.

6-Besleyici olmayan iğneleri adale veya damara vurmak gibi mideye ulaşmayan tedaviler.

Orucu Bozan Şeyler

1-Orucun sıhhat şartlarından bir şartın bozulması. Örneğin bir Müslümanın dinden çıkması, akıllının delirmesi ve kadının hayız veya nifas olması gibi.

2-Orucun rükünlerinden bir rüknün bozulması. Bilerek içen ve yiyen kimse gibi. Ancak eğer unutarak yemiş ve içmişse oruç bozulmaz. Cinsel ilişkiye girmek ve bilerek meninin akıtılması. Ancak Ramazanda gündüz vaktinde meydana gelen ihtilam, orucu bozmaz.

3-Bilerek kusmak. Ancak kusma kendisi gelmişse o kişinin orucu bozulmaz.

4-Hacamattan ötürü kanın çıkması. Allah Resulü'nün ﷺ sözünde olduğu gibi: **"Hacamat yapanın da yaptıranın da orucu bozulmuştur."** [Sahih hadis, Ebu Davud ve diğerleri rivayet etti]. Çünkü hacamat yapan hacamat şişesini emdiği için genellikle kan midesine iner. Ancak emme olmadan ayrı aletlerle hacamat yapmışsa o zaman orucu bozulmaz.

Son olarak Allah'u Teâlâ'dan orucumuzu, ibadetlerimizi, cihadımızı ve diğer amellerimizi bizden ve sizden kabul etmesini, Ramazan ayını İslami hilafet gölgesi altında tekrar tekrar yaşamayı nasip etmesini, bize Bağdat ve Dımeşk'in fethini nasip etmesini ve tağutların hapishanelerindeki esir kardeşlerimizi ve bacılarımızı esaretten kurtarmasını temenni ediyoruz.

Allah'ım! Salat Nebimiz Muhammed'in, ailesinin ve tüm sahabesinin üzerine olsun.

مكتبة الهمّة
İslam Devleti Himmet Ofisi

Orucun En Önemli Hükümleri

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Hamd Allah'a olsun. Salat ve Selam Allah Resulünün, ailesinin, sahabesinin ve onu dost edinenlerin üzerine olsun. Bundan sonra;

Ramazan ayı orucu İslam'ın rükünlerinden bir rükündür. Her Müslüman İslam'ının tamamlanması için bu müknü yerine getirmesi gerekir. Müslümanın bunu yerine getirmesi ise ancak, Ramazan orucunun en önemli hükümlerini bilmesiyle mümkün olur.

Orucun Tanımı

"Es-Savm" lügat olarak: "Same-Yesumu" kelimesinden türemiştir. Mastarı ise **"Savmen ve Siyamen"** dir. **"Es-Savm"** bir şeyden alıkoymak demektir. Bu, ister yemek, ister içmek, ister konuşmak ve isterse de bunun dışındaki diğer şeyler olsun.

Allah'u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Eğer insanlardan birini görürsen de ki: Ben, çok merhametli olan Allah'a oruç adadım; artık bugün hiçbir insanla konuşmayacağım." [Meryem, 26]

Ayetin Arapça metninde geçen **"Savmen"** kelimesi burada konuşmaktan kendini alıkoymak anlamındadır. [Lisanu'l-Arab Li İbn-i Munzir]

Şer'an Oruç: Niyet ederek orucu bozan (yiyecek, içecek ve cinsel ilişki gibi) şeylerden fecrin doğuşundan güneşin batışına kadar kendisini tutmak demektir.

Orucun Hükmü

Ramazan ayı orucu İslam'ın rükünlerinden bir rükündür ve Kur'an, sünnet ve ümmetin icmasıyla her Müslümanın üzerine vaciptir (farzdır).

Allah'u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki korunursunuz." [Bakara, 183]

Ve yine Allah'u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır. Öyle ise sizden ramazan ayını idrak edenler onda oruç tutsun." [Bakara, 185]

Allah Resulü ﷺ şöyle buyurdu:

"İslam 5 şey üzerine bina edildi: Allah'tan başka hak ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna

şehadet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, hacca gitmek ve Ramazan orucunu tutmak." [Muttefekun Aleyhi]

Ümmet, Ramazan orucunun Müslümanların üzerine vacip olduğuna ve vacipliğini inkâr edenin ise kâfir olduğuna dair icma etmiştir. [İbn-i Hazim Ez-Zahiri'nin Meratibu'l-İcma'sı]

Orucun Vacipliğinin Şartları

Oruç, aşağıda zikredeceğimiz kişilere vaciptir:

1-Müslümana: Oruç kâfirin üzerine vacip değildir.

2-Akıllı Olana: Oruç deliye vacip değildir.

3-Baliğ Olana (Ergenliğe Girene): Oruç çocuğun üzerine vacip değildir. Ancak çocuğun buluğa (ergenliğe) girdiğinde alışık olması açısından eğitilmesi müstehaptır.

4-Sıhhatli Olana: Oruç, hastanın hastalığını arttırıyorsa veya tedavi olmasını geciktiriyorsa o kişiye vacip değildir.

5-Mukim Olana: Oruç misafirin üzerine vacip değildir. Eğer oruç kendisinde bir meşakkat oluşturmuyorsa misafirin oruç tutması müstehaptır.

6-Güç Yetirene: Oruç, tutamayan kişiye vacip değildir. Yaşça büyük olana, iyileşme umudu olmayan hastaya, hamileye ve süt emziren (eğer oruç her ikisine veya çocuğa zarar veriyorsa) kimselere vacip değildir.

Orucun Rükünleri

1-Niyet: Niyetin yeri kalptir (yani kalpten niyet edilir). Ramazan ayının ilk gününden itibaren niyet etmen tüm bir ayın orucu için yeterlidir. Sahura kalkmak, orucu bozan şeylerden sakınmak için fecri yoklamak ve oruca hazırlanmak için benzeri şeyleri yapmak niyetin yerine girmektedir.

2-Orucu Bozan Şeylerden Sakınmak: Bunlar ise yiyecek, içecek ve cinsel ilişkidir. Yani yemek ve cinsel ilişki arzularından uzak durmaktır.

3-Zaman: Orucun süresi fecri sadığın çıkmasından güneşin batışına kadardır.

Orucun Fazileti

Allah Resulü ﷺ şöyle buyurdu:

"Kim, faziletine inanarak ve karşılığını yalnızca Allah'tan bekleyerek Ramazan orucunu tutarsa, geçmiş günahları bağışlanır." [Buhari]

Eğer Ramazan orucunu zayıflamak, tedavi olmak veya başka bir sebepten dolayı değil de Allah'ın emrettiği bir farz olarak görüp bunun eda edilmesinin vacip olduğuna inanarak eda edersen o

zaman hadisteki birinci şartı yerine getirmiş olursun. Eğer Ramazan orucunu riya ve gösteriş için tutmayıp ecrini ve mükâfatını Allah'tan bekleyerek tutarsan o zaman hadisteki ikinci şartı yerine getirmiş olursun. Allah'ın izniyle bu (hadisteki) şartları yerine getirdikten sonra sana Allah Resulü'nden ﷺ "geçmiş günahların bağışlanması" müjdesi vardır.

Oruçtaki Hikmet

Oruçta çok büyük faydalar vardır. Bu faydaların yörüngesi olan Allah'u Teâlâ'nın farz kıldığı orucun hikmeti, takvadır. Bu, (takva) Allah'u Teâlâ'nın bize emrettiği şeyleri yerine getirmek ve bize yasakladığı şeylerden sakınmakla gerçekleşir.

Allah'u Teâlâ şöyle buyurdu:

"Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki; korunursunuz." [Bakara, 183]

Ayette geçen "Lealle" kelimesi sebep anlamındadır. Yani oruç, senin Allah'tan korkman, Allah'ın haram kıldığı şeyleri terk etmen ve Allah'ın emrettiği şeyleri yerine getirmen içindir.

Orucu Terk Edenin (Tutmayanın) Hükmü

Bir kimse Ramazan orucunu hastalıktan, misafir olduğundan veya bunun dışındaki diğer mazeretlerden ötürü tutmazsa ona herhangi bir ceza yoktur.

Ancak bir kimse hiçbir şer'i özrü bulunmaksızın Ramazan orucunu tutmazsa onun durumuna (yani ne için tutmadığına) bakılır. Eğer orucu tutmaması tembellikten, yiyecek, içecek, cinsel ilişki ve bunun gibi benzeri şeylere olan düşkünlüğünden ise ve orucun vacip ve İslam'dan bir rükün olduğuna inanıyorsa o zaman bu kimse büyük günahlardan bir günahı işlemiş olur. Ve eğer bu kimse orucunu bozmasıyla beraber insanların önünde yiyip içiyorsa bu kişi günahlarını açıktan yapan bir fasık olmuş olur.

Hafız Ez Zehebi şöyle der: "Müminlerin yanında karar kılındı ki; bir kimse hastalık veya orucu mubah kılacak başka bir özür olmadan orucu tutmazsa bu kimse zina edenden ve içki içenlerden daha şerlidir." [El Kebair]

Orucun vacipliğini inkâr eden kimseye gelince; örneğin bir kimse; İslam'da Ramazan orucu yoktur derse, fakihlerin icmasıyla bu kimse kâfir olur. Çünkü Ramazan orucunun vacipliği, dinin zaruri emirlerinden bilinen bir emir ve İslam'ın üzerine bina edildiği bir rükündür. Bir kimse orucu inkâr eder ve oruç tutmamayı helal görürse o zaman dinin aslını bozmuş olur.